

GÅVOBREV

Överlåtelse av fotografier till hembygdsföreningar

Många fotografier skänks eller - mindre ofta - säljs till hembygdsföreningar. De skänks för att komma föreningen, museet, samhället till nytta och tas emot med glädje. Trots all välmening kan de vålla bekymmer, vilket i första hand beror på lagen om upphovsrätt till fotografier. Några typiska situationer beskrivs här.

En professionell fotograf (eller person med professionella ambitioner) säljer foton till föreningen. Frågan är: Vad säljer han? Får t ex föreningen publicera bilderna, kopiera dem, ställa ut dem, visa dem för föreningens/hembygdsmuseets besökare. Svaren på dessa frågor är inte självklara. En annan gång betalar föreningen för bilderna men får kanske till sin överraskning betala en gång till och då sedan man redan publicerat dem. Fotografen hävdar nämligen att föreningen bara betalt för kopiorna men inte rätten till publicering. I ytterligare ett fall hittar man bilderna, som man köpt, också hos andra.

Det är viktigt att gå igenom vad som köps och vad som inte köps. Bifogade blankett ”Avtal avseende överlåtelse av fotografiska bilder” är avsedd att vara till hjälp för att förebygga sådana situationer.

Det finns också andra fall, som ibland kräver fullständigt avtal och i varje fall en hel del eftertanke.

En fotograf har varit verksam i samhället och under åren producerat 1000-tals foton av brudpar men även intressanta interiörer och vyer. Efter hans/hennes död överlämnas fotosamlingen, oftast i form av negativ till hembygdsföreningen. Men vad säger arvingarna?

En fotoentusiast dokumenterar systematiskt och skickligt sin bygd. En värdefull fotosamling blir resultatet. Efter hans död blir det auktion på hans efterlämnade kvarlåtenskap. Hembygdsföreningens

ordförande tittar förgäves efter bildsamlingen. Han hittar den till slut i soptunnan. Fotografierna trycks så småningom i en mycket uppskattad bok. Då hör släktingarna av sig.

En privatperson har samlat foton, däribland många vykort, och överlämnar samlingen till föreningen. Men vykortet är knutna till ett företags upphovsrätt. Det kan bli efterräkningar, om föreningen vid exempelvis en publicering inte tar hänsyn till detta.

Ett företags eller en lokaltidnings fotoarkiv överlämnas till föreningen. Det bör stå klart att upphovsrätten överlämnas samtidigt.

Föreningen anställer en person mer eller mindre tillfälligt för att med foton dokumentera bygden och annat. Det bör då i förväg göras klart om upphovsrätten till foton tillhör föreningen.

I de fall som här har skisserats kan upphovsrätten ställa till bekymmer. Lyckligtvis är följande situation allra mest vanlig. En privatperson har amatörfotografier i sin ägo och överlämnar dem till föreningen. Han eller hon vill ingenting hellre än att föreningen skall få använda dem som den vill och blir glad över att föreningen vill ta hand om dem inför framtiden. I detta och liknande fall kan överlåtelsen göras betydligt enklare. Då kan blanketten ”Överlåtelse av foton” vara fullt tillräcklig.

Bilagor: Blanketter för

Avtal avseende överlåtelse av fotografiska verk eller bilder

Överlåtelse av foton

Överlåtelse av foton

Fotograf/överlåtare	Namn	Persnr/org.nr	Adress
Hembygdsförening/museum	Förvärvare		Adress

Överlåtelsen omfattar de fotografier/den fotografiska samling som anges i bilaga

- Överlåtelsen sker genom gåva
- Överlåtaren överlåter till förvärvaren de rättigheter enligt upphovsrättslagen, som överlåtaren har
- Överlåtaren eller dennes arvingar får själva använda bilden/bilderna
- Fotografens namn skall anges när detta är känt

Övriga villkor/anmärkningar

Detta avtal har upprättats i två originalexemplar, varav parterna tagit var sitt

Ort

Datum

Ort

Datum

ÖVERLÅTAREN

FÖRVÄRVAREN

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Avtal avseende överlåtelse av fotografiska verk/bilder

Fotograf/överlåtare	Namn	Persnr/org.nr	Adress
Hembygdsförening/museum	Förvärvare		Adress
Överlåtelsen omfattar de fotografier/den fotografiska samling som anges i bilaga			
Fotografens namn om annan än överlåtaren		Adress	

Överlåtaren och dennes rättigheter

- Överlåtaren är densamme som fotografen och innehar såväl rättigheterna enligt upphovsrättslagen som äganderätten
- Överlåtaren innehar genom arv, testamente, gåva, köp eller eljest såväl rättigheterna enligt upphovsrättslagen som äganderätten till fotografierna

Fotograf är (om fotografen är okänd skall detta anges)

- Överlåtaren innehar endast äganderätten till fotografierna, ej några rättigheter enligt upphovsrättslagen

Fotograf är (om fotografen är okänd skall detta anges)

Överlåtelsens form

- Överlåtelsen sker genom gåva
- Överlåtelsen sker genom köp. Köpeskillingen uppgår till kronor och skall erläggas

Överlåtelsens omfattning: äganderätt

Överlåtaren överlåter till Förvärvaren äganderätten till fotografierna

- inklusive äganderätten till negativ eller annan originalmaterial
- exklusive äganderätten till fotografiernas negativ eller annan originalmaterial
- övrigt

Överlåtelsens omfattning: upphovsrätt

Överlåtaren överlåter till förvärvaren samtliga rättigheter enligt upphovsrättslagen som överlåtaren innehar till fotografierna, varvid nedan kan anges särskilda villkor

- Överlåtaren eller dennes arvingar får själva använda fotografierna
- Fotografierna får endast användas för forskningsändamål
- Nya exemplar av fotografierna får inte framställas utan överlåtarens godkännande. Fotografierna får dock publiceras i katalog i anslutning till utställning/visning
- Vid användning av fotografierna skall fotografens namn användas när detta är känt
- Vid användning av fotografierna får dessa inte ändras
- Övrigt

Upplåtelse av användningsrätt (förfoganderätt) till utomstående

- Förförvaren får utan inskränkningar upplåta användningsrätt (förfoganderätt) till fotografierna till utomstående. Som villkor skall ställas att fotografens namn anges när detta är känt. Överlåtaren erhåller procent av förförvarens ersättning för upplåtelsen. Redovisning och utbetalning sker en gång årligen i månad.
- Förförvaren får upplåta enstaka användningsrätt (förfoganderätt) till fotografierna till utomstående för bestämt ändamål. Som villkor skall ställas att fotografens namn anges när detta är känt. Överlåtaren erhåller procent av förförvarens ersättning för upplåtelsen. Redovisning och utbetalning sker en gång årligen i månad.
- Förförvaren får inte upplåta användningsrätt (förfoganderätt) till fotografierna till utomstående
- Övrigt

Vidareöverlåtelse

- De rättigheter förförvaren erhåller enligt detta avtal får fritt överlåtas till annan
- Rättigheterna enligt upphovsrättslagen liksom äganderätten till fotografierna får av förförvaren överlåtas till annan endast i samband med större omorganisation hos förförvaren eller vid nedläggning av förförvarens verksamhet. Vid sådan vidareöverlåtelse skall om möjligt samlingen ej splittras.
- Övrigt

Särskilt om fotografiska samlingar

Om en fotografisk samling innehåller dupletter eller fotografier med näraliggande likhet får förförvaren göra ett urval. Överblivna fotografier skall utan ersättningskrav erbjudas överlåtaren. Om överlåtaren inte vill mottaga sådana överblivna fotografier, som erbjudits, har förförvaren rätt att utan ersättningskyldighet förvara, förstöra eller eljest hantera dessa på sätt som förförvaren finner lämpligt, dock ej överlåta.

Meddelanden

Överlåtaren skall underrätta förförvaren om adressförändring

Övriga villkor

Detta avtal har upprättats i två originalexemplar, varav parterna tagit var sitt

Ort

Datum

Ort

Datum

ÖVERLÅTAREN

FÖRFÖRVAREN

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Bilaga till avtal avseende överlåtelse av fotografiska verk/bilder

Antal fotografier

Beskrivning av fotografierna

Fotografierna överlämnas i format som arkivkopior och i format..... som utlåningskopior

Fotografierna omfattar åren t.o.m.

Till fotografierna hör även

Om fråga är om samling av fotografiska verk/bilder

Samling avseende

Samlingen omfattar åren t.o.m.

Till samlingen hör även